

بیماری‌زایی نسبی دو قارچ عامل پوسیدگی قهوه‌ای، *Monilinia fructigena* و *M. laxa* روی سرشاخه و میوه

سید عبدالله هاشمی باباجیدری^۱، سید اکبر خدابراست^۱ و شیماالدین بن‌هاشمی^۲

۱- گروه گیاهپزشکی، دانشکده علوم کشاورزی، دانشگاه گیلان ۳- گروه گیاهپزشکی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه شیراز hashemiabdollah@yahoo.com

در سال ۱۳۸۵ به منظور بررسی نقش گونه‌های *Monilinia* میزبانها و بزه‌کنش آنها در توسعه بیماری روی سرشاخه و میوه پژوهش در قالب آزمایش فاکتوریل بر پایه طرح کلاسیک تصادفی انجام شد که در آن برای بیماری‌زایی روی سرشاخه از فاکتورهای جدایه قارچ با ۵ سطح و میزان با ۷ سطح و ۵ تکرار برای هر بیمار و برای بیماری‌زایی روی میوه از ۷ سطح برای هر کدام از فاکتورها و ۸ تکرار برای هر تیمار استفاده گردید. میانگین درازای شانکر ایجاد شده روی سرشاخه‌های هلو، آلو، ازگیل زاپتی، گلابی، سیب و به ۷ روز پس از مایه‌زنی به ترتیب برای *M. fructigena* ۲۰/۱۱، ۲۹/۵، ۳۶/۶، ۳۶/۹، ۶/۱ و ۰/۹ میلی‌متر و برای *M. laxa* ۳۶/۴، ۳۶/۴، ۳۶/۴، ۳۶/۴، ۳۶/۴ و ۳۶/۴ میلی‌متر بودند. میانگین گسترش پوسیدگی در میوه‌های زالزالک، آلو، سیب، هلو، به، گلابی و گیوی ۷۲ ساعت پس از مایه‌زنی به ترتیب برای *M. fructigena* ۳۷/۶، ۳۷/۶، ۳۷/۶، ۳۷/۶، ۳۷/۶ و ۳۷/۶ میلی‌متر و برای *M. laxa* ۱۹/۶، ۱۷/۶، ۱۷/۶، ۱۷/۶، ۱۷/۶ و ۱۷/۶ میلی‌متر بودند. *M. fructigena* اغلب بعنوان بیمارگر میوه و *M. laxa* بعنوان بیمارگر شکوفه و سرشاخه در نظر گرفته می‌شود. نتایج این پژوهش بیماری‌زایی بیشتر *M. fructigena* روی سرشاخه و میوه را نسبت به *M. laxa* نشان داد. بنابراین در صورت مناسب بودن شرایط برای بیماری‌زایی ممکن است این گونه نیز یک بیمارگر مهم سرشاخه باشد.

Relative pathogenicity of two brown rot fungi, *Monilinia fructigena* and *M. laxa* on twig and fruit

S. A. Hashemi Babajedari¹, S. A. Khodaparast¹ and Z. Banhashemi²

1- Department of Plant Protection, College of Agriculture, University of Gilan, Rasht hashemiabdollah@yahoo.com 2- Department of Plant Protection, College of Agriculture, Shiraz University, Shiraz

The effects of *Monilinia* species, different hosts and their interactions on disease development was investigated during 2005-2006. The experiment was a factorial in a completely randomized design, in which 5 isolates of *M. fructigena* and *M. laxa*, 7 hosts and 5 replicates for pathogenicity on twigs and 7 isolates and hosts with 8 replicates for pathogenicity on fruit, were used. Mean canker length 7 days after inoculation on peach, prune, loquat, pear, apple and quince were 40.1, 29.5, 29.6, 21.9, 9.1 and 0.9 mm for *M. fructigena* and 31.4, 16.4, 6.1, 8.0, 1.1 and 0.2 mm for *M. laxa*, respectively. Mean lesion diameter in hawthorn, prune, apple, peach, quince, pear and kiwi fruits 72 hours after inoculation were 37.6, 32.2, 31.8, 28.1, 23.6, 21.1 and 9.1 mm for *M. fructigena* and 19.6, 17.6, 6.4, 11.3, 10.4, 11.4 and 6.0 mm for *M. laxa*, respectively. *M. fructigena* is mainly a fruit pathogen and *M. laxa* is considered to be more a pathogen of blossom and twigs than fruit, however these results showed that *M. fructigena* has more pathogenicity on both twig and fruit than *M. laxa*, so it seems that *M. fructigena* is an important twig pathogen, if optimum conditions is provided.